

Kjerringåga kraftverk – Vedlegg 2

Problemstilling

I konsesjonssøknaden er fagtemaene mangelfullt beskrevet og verdien er ikke beskrevet for hvert tema. Konsekvensene av kraftverket er vurdert for alle temaer.

Tabell 1. Oppsummering av biologisk mangfoldrapport og konsesjonssøknadens vurdering av verdier i tiltaksområdet og konsekvens ved bygging av Heimstadelva kraftverk (tabell sammenfattet av saksbehandler).

Fagtema	Dagens verdi (biomangfoldrapport)	Konsekvens
Rødlistearter	Ikke vurdert	Ubetydelig/liten
Terrestrisk miljø	Liten - middels	Middels negativ
Akvatisk miljø (anadrom fisk)	Liten	Liten negativ
Ferskvannsressurser	Ikke vurdert	Ubetydelig
Landskap og INON	Ikke vurdert	Liten negativ
Kulturminner og kulturmiljø	Ikke vurdert	Ubetydelig / liten
Reindrift	Middels - stor	Liten / middels negativ
Jord- og skogressurser	Ikke vurdert	Liten positiv
Brukerinteresser	Ikke vurdert	Liten negativ til ubetydelig
Samfunnsmessige virkninger	Ikke vurdert	Liten positiv
Samlet vurdering		Liten/middels negativ

Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak

- Anleggsarbeidene vil bli gjennomført på en mest mulig skånsom måte, og tilløpsrørene vil graves ned, omfylles og overdekkes med fortrinnsvis stedlige masser, slik at naturlig vegetasjon kan etablere seg over rørgaten.
- Av hensyn til mulig oppvandrende fisk i nedre del av elva og forholdet for fossefall og det biologiske mangfoldet foreslås det at det slippes en minstevannføring på 243 l/s i perioden 1.5-30.9, og 24,3 l/s i perioden 1.10- 30.4, tilsvarende henholdsvis 10 % og 1 % av middelvannføring.
- Som avbøtende tiltak for fossefall foreslås det at det etableres trygge leirplasser i forbindelse med utbyggingen, som anbefalt i miljørapporten.
- For reindriften i området, vil hoveddelen av utbygging skje sommerstid og en anleggsplan utarbeides sammen med reindriften.

Opplysninger knyttet til fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminnefaglig vurdering

Tiltaket er ikke i konflikt med kjente, automatisk fredete eller regionalt viktige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for. Potensialet for ukjente kulturminner vurderes som lavt, og fylkeskommunen har ikke behov for å foreta befarings på stedet.

Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 anses som oppfylt. Dersom det skulle bli

gitt konsesjon, har tiltakshaver aktsomhets- og meldeplikt hvis en skulle støte på fornminner under markarbeidet, jf. kulturminneloven § 8 andre ledd.

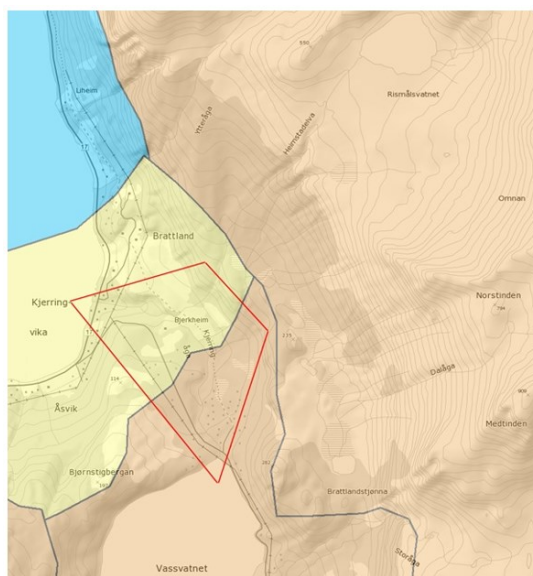
Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Planlagt tiltak vil berøre vannforekomstene: *Kjerringåga sideelver* (157-52-R), og *Kjerringåga / Brattlandsvassdraget* (157-53-R). De to vannforekomstene ligger i vannområde Rødøy - Lurøy. Miljømålet for vannforekomstene er *god* økologisk tilstand innen 2021. Ifølge vann-nett har ingen av vannforekomstene risiko for å ikke nå miljømålet. Det er NVE som sektormyndighet som skal vurdere om de økologiske forholdene i vannforekomsten vil endres negativt som følge av kraftutbyggingen, og om miljømålet vil nås (vannforskriften §12).

Landskapskartleggingen for Nordland

Nedre del av Kjerringåga har ifølge landskapskartleggingen, som har gjort en verdivurdering ut i fra representativitet og sjeldenhet, *middels verdi*. Denne delen er i landskapstypekartlegginga klassifisert som et *Fjordlandskap*. Landskapstypen er preget av inngrep med bygg og anlegg, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, enkelte industriområder og tettsteder med omkringliggende jordbruksområder.

Øvre del av tiltaksområdet har *stor verdi*, og inngår i landskapstypen *innlands ås- og fjellandskap*. Dette beskrives slik: Landskapstypen omfatter nedskåret dallandskap under skoggrensen med innsjøpreg. Landskapstypen har lite eller ingen tekniske inngrep og fremstår med et gjennomgående sterkt naturpreg.

Tegnforklaring

- Verdi
- 2 - Under middels verdi - Vanlig forekommende landskap i lokal sammenheng.
  - 3 - Middels verdi - Vanlig forekommende i regional sammenheng, og/eller over gjennomsnittet lokalt
  - 4 - Stor verdi - Landskap med verdi over gjennomsnittet i regional sammenheng
  - 5 - Svært stor verdi - Landskap av nasjonal betydning

Figur 1. Figuren viser verdivurdering av landskapet i området. Kjerringåga kraftverk er planlagt innenfor rød boks.

Følgende var skrevet om området i "Samlet plan for vassdrag": «*vassdraget og området ellers har fleire særprega landskapskvalitetar og eit nokså breitt bruksfelt som gjer det attraktivt til friluftsføremål.*»

Friluftslivskartlegging

Ved inntaket i vassvatnet er det registrert to friluftsområder. Bratlandstjønna (svært viktig) på østsida mot fjellene og Bjørstigbergan (viktig), ligger vestover ned mot Kjerringvika. Begge friluftsområdene er av typen store turområder uten tilrettelegging. I samlet plan for Kjerringåga står det følgende: *Når det gjeld hyttebygginga og delvis fisket er området av regional interesse, elles er det helst kommunens eigne innbyggjarar (særleg fastlandet) som brukar det. Videre står det at; Nedre del av vassdraget er rekna som det viktigaste hytte området i kommunen. (...) Dei fleste hytteeigarane kjem frå Rana. Det står at Vassvatnet er et av de to viktigste friluftsområdene i Lurøy innland, og at området skiller seg kraftig ut sammenlignet med resten av kommunen som for det meste består av øyer.*

Andre instansers uttalelse

Lurøy kommune

Behandling/vedtak i Formannskapet den 17.02.2016 sak 10/16

Enstemmig vedtak:

Formannskapet som planutvalg fatter følgende vedtak:

- *Kommunen anbefaler at det gis konsesjon til Clemens Kraft AS for utbygging av småkraftverk i Kjerringåga og Heimstadelva med følgende forutsetninger:*
  - *eventuelle skader på veien, asfalt og annen infrastruktur under utbyggingen utbedres av utbyggeren som del av prosjektet*
  - *utbyggingen må skje så skånsomt på naturen, omgivelser og eksisterende infrastruktur som mulig.*
  - *behov for senking av vannstandnivå i Vassvatnet bør drøftes under vurdering av konsesjon. Om mulig må konsesjon gis med forbehold av at vannstand i Vassvatnet opprettholdes tilnærmet dagens nivå.*
- *I henhold til plan- og bygningslovens §19-2 gis det dispensasjon fra arealdelen kommuneplan Lurøy for bygging av vanninntak og rørgater i Heimstadelva med inntak i samsvar med konsesjonssøknaden.*
- *Kommunen finner at fordeler for bygging av kraftverk i Heimstadelva er større enn ulemper etter samlet vurdering.*
- *Kommunen kan ikke se at hensyn bak bestemmelser i arealdelen eller i plan- og bygningsloven blir vesentlig tilsidesatt ved dispensasjon.*

Grunneier av Vassvatnet

Se vedlagt dokument: Høringsuttalelse – Kjerringåga kraftverk.

Fylkesmannen i Nordland

Fylkesmannens uttalelse vil legges ved saken dersom denne foreligger før behandling i Fylkestinget.

Kraftverkets konflikt med miljø og andre arealbruksverdier

For Kjerringåga kraftverk er det planlagt inntak i Heimstadelva og Mellomelva. Heimstadelva kraftverk skal også ha inntak i disse elvene, lengre oppstrøms i elvene. Heimstadelva kraftverk og Kjerringåga kraftverk skal benytte samme kraftstasjon, og samme trasé for rørgatenes nedre del. Nedre del av Kjerringåga vil få redusert vannføring på grunn av begge de planlagte kraftverkene. Ettersom Heimstadelva og Kjerringåga er planlagt som om begge kraftverkene skal bygges ut, er det vanskelig å vurdere ett av kraftverkene isolert fra det andre. I søknaden til Kjerringåga kraftverk er det forklart at Kjerringåga kraftverk skal ta inn restvannsføringen i Heimstadelva og Mellomelva etter uttak av vann til Heimstadelva kraftverk. Det er ikke forklart hvordan dette vil løses hvis Heimstadelva ikke får konsesjon.

Kjerringåga kraftverk er i tillegg planlagt i et område som benyttes som beiteområde og flyttlei for reindrift. Det er registrert rødlistede arter (bergand, storlom og hønsehauk), og redusert vannføring vil ha påvirkning på anadrom fisk som benytter nedre del av Kjerringåga.

Vurdering

Fylkesrådet vil anbefale fylkestinget å fremme innsigelse til Kjerringåga kraftverk.

Fylkesrådet mener at Kjerringåga kraftverk og Heimstadelva kraftverk må ses i sammenheng da de i stor grad er knyttet til hverandre, og vil påvirke samme område. Kraftverkene skal blant annet benytte samme kraftstasjon og det skal produseres kraft av vann fra de samme elvestrekningene. Bortføring av vann som følge av de to kraftverkene må ses i sammenheng for å kunne vurdere konsekvensene for nedre del av tiltaksområdene, Kjerringåga.

Kunnskapsgrunnlaget i konsesjonssøknaden til Heimstadelva kraftverk er svært mangelfull. Da kraftverkene er knyttet til hverandre, legges føre-var-prinsippet (naturmangfoldloven §9) til grunn også i denne saken.